

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2876 CORTLANDT.

NO. 259. — ŠTEV. 259.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 4, 1918. — PONDELJEK, 4. NOVEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Slovenski del Jugoslavije ima svojo lastno vlado

Splošen pregled novih razvojev

Premirje, katero so sklenili zavezniki z Avstrijo potom italijanske vrhovne poveljnika, generala Diaz, stopi v veljavo danes, v ponedeljek, ob 3. uri popoldne.

Italijani so se izrekli v Trstu in italijanska zastava visi raz stolp svetega Justa.

Italijani so zasedli Roveret na južnem Tirolskem.

Avstrijski cesar Karol je objavil, da se bo odpovedal prestolu. Nastanili se misli v Švic.

Avstrijske čete so prenehale z bojem, ko se je sklenilo premirje.

Nemški kaiser se bo odpovedal prestolu, kakorhitro bo sklenjeno premirje.

Velikanske zmene na Ogrskem vsled državnega preobrata. Zemljevid Srednje Evrope se izpreminja vsaki dan.

Jugoslovani so ponudili zajeto avstro-ogrsko brodogradnišvo zaveznikom.

Lammasch je naprosil državnega tajnika Lausinga, naj se prizaneša Nemcem.

Srbi so zopet zavzeli celi Beograd ter oprostili skoro celo Srbijo.

Nova verzija o umoru grofa Tisze.

Nacionalni slovenskega dela vlade pri Jugoslovanskem Narodnem Svetu je bil imenovan nekdanji poslanec Jožef Pogačnik, nekdanji podpredsednik avstrijskega državnega zbora.

Nezadovoljstvo med vojniki nemške armade raste od dne do dne.

Z Dunaja se poroča, da so avstrijski ubežniki z italijanske fronte vlonili v Celovce na Koroskem ter ga oplenili. Isto se je zgodilo tudi na Bledu, na Kranjskem.

Tržaški cesarski namestnik je izročil občinske zadeve "Komiteju akcije", katerem so zastopniki socialisti, italijanski liberalci in Slovenci.

Srbska armada je priselila zvesto novo ustavi novega veleposlanskega krajevstva.

Prejšnjega avstro-ogrškega ministra za zunanje zadeve, grofa Andriassyja, se bo izgnalo iz Avstrije kot "nezaželenega tujca".

Bulgarski kralj Boris, ki je komaj nastopil vlado, se je odpovedal prestolu.

Predaja Avstrije

AVSTRO-OGRSKO VRHOVNO POVELJSTVO JE SPREJELO DIAZOVE POGOJE ZA PREMIRJE. — PREMIRJE SE PRIČNE OB TREH POPOLDNE.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Avstro-Ogrska, zadnja zaveznica Nemčije, je šla iz vojne.

Danes zvečer se je naznanilo, da je italijanski vrhovni poveljnik general Diaz danes popoldne podpisal premirje z Avstrijo.

Sovražnosti bodo vstavljene v ponedeljek ob treh popoldne. (Po ameriški časi ob devetih popoldne).

Pogoji za premirje bodo objavljeni v torek.

Poročilo, da je bilo podpisano premirje, so prejeli ministrski predsedniki danes popoldne, ko so bili na seji v stanovanju osebnega Wilsonovega zastopnika polkovnika House in so izrazili svoje veliko zadovoljstvo.

Dunaj, Avstrija, 3. novembra. — Vojni urad je danes izdal naslednje poročilo:

Na italijanskem bojišču so naše čete vstavile sovražnosti na podlagi premirja, ki je bilo sklenjeno.

Pogoji premirja bodo objavljeni v poznejšem poročilu.

BELGRAD ZOPET SRBSKI.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Vojni urad je v svojem ugotovili glede operacij na istočnem bojišču objavil, da je srbska armada zopet zavzela Beograd, glavno mesto Srbije.

Poročilo se glasi:

Po zavzetju Belgrada so se poraženi Nemci in Avstrijci umaknili na severni breg Donave. Druga srbska armada je dospela do bosanske meje. Srbija je skoro popolnoma oproščena sovražnika.

Bitka, ki je omogočila to veliko zmago, se je pričela dne 15. septembra. Dne 24. septembra se je prerezalo zvezne črte pri Vardarju. Dne 29. se je zavzelo Skoplje. Poraz bolgarskih sil je sledila kapitulacija in dne 30. septembra so se prenehale sovražnosti.

Z boji so nadaljevali poražene nemške in avstrijske čete. Dne 12. oktobra se je v bitki pri Nišu porazilo štiri sovražne divizije ter pretrgalo veliko zvezno med centralci in Carigradom. Dne 19. okt. se je dospelo do Lom Palanke ter odrezalo črto po Donavi. Nato je prišla zadnja epizoda. — Belgrado, katerega je zavzela prva srbska armada, ki je imela čast stopiti prva v glavno mesto. Ta armada se je vdeležila vseh bojev, korakajoč brez prestopa in počitka in v vednem stiku s sovražnikom, katerega je držala za grlo. Bila je slabo založena, a ni poznala nikake utrujenosti, nikake lakote. Šla je naprej pod uplivom močnega volje, da izvojuje zmago.

Nesadovoljni vojniki.

Amsterdam, Holandsko, 3. novembra. — "Koelnische Zeitung" kom zavezniških mornaric, "Viri-

Finci iščejo pomoč

Finci se približujejo zaveznikom Generalu Mannerheimu je bilo ponudeno diktatorstvo.

Stockholm, Švedska, 2. nov. — Junaški finski general Mannerheim, ki je rešil Finsko boljševo, in je bil pozneje zaradi nemških intrig prisiljen zapustiti svojo deželo in se nastaniti na Švedskem, se je danes v neoficijelni misli odpravil v London.

Izvedelo se je, da so Mannerheim poklicali na Finsko moške, ki so vplivni v političnih krogih, ko so enkrat izprevideli, da so se razmere na zapadni fronti izpremenile in so se prepričali, da je postalo Nemčiji prijazno stališče Finske nevarno, zato so želeli priiti z entento do katerega sporazuma in so se odločili, da ponudijo Mannerheimu diktatorstvo pod pogojem, da dovede do katerega sporazuma z entento.

Najbrže je tudi to namen Mannerheimovega potovanja na Anglesko.

Finski listi poročajo, da bo sedanja Nemčiji prijazna finska vlada pod Svinhufvudom 5. novembra resignirala in bo nadomestena s koalicijsko vlado, katere člani bodo več ali manj naklonjeni ententi. General Mannerheim bo najbrže izbran za začasnega diktatorja.

Zaradi naraščajoče sovražnosti proti Nemcem, nemške čete zapuščajo Finsko, toda boljševoča oblast je deželi še vedno velika nevarnost; zaradi tega Finci tudi niso zahtevali, da Nemčija umakne svoje čete z dežele.

Govorice se širijo, da mislijo Finci po posredovanju generala Mannerheim naprositi zaveznike, da zasedejo Finsko in potem skupno korakajo proti Petrogradu, da iztrebijo boljševo. Razširjenih je tudi še več drugih govoric.

Vsakdo, ki pride s Finske, pripoveduje, da se v prihodnjih tednih pričakuje na Finskem važni dogodki. Ena stvar je gotova, namreč, da nemški prime ne bo nikdar zasedel finskega prestola.

KAKO JE POGINIL TISZA.

Amsterdam, Holandsko, 3. nov. — Berlinska "Vossische Zeitung" vsebuje dramatičen opis umora grofa Tisze, prejšnjega ogrskega ministrskega predsednika.

Ob 6. uri zvečer so udri trije vojniki v stanovanje grofa Tisze, ki so ga ustrelili. Grof Tisza, s svojo ženo ter grofici Almassy, jim je stopil nasproti ter jih vprašal, kaj želijo.

— Kaj držite v roki? — je vprašal eden izmed vojakov grofa.

Tisza je odgovoril, da drži revolver. Vojak mu je rekel nato naj ga odloži, a Tisza je odgovoril:

— Ne bom, ker tudi vi ne odložite svojih pušk.

Vojaki so nato naprosili ženski, naj se odstrani iz sobe, a ti nista hoteli tega storiti. Nato je eden izmed vojakov nagovoril Tiszo na naslednji način:

— Vi ste odgovorni za uničenje milijonov ljudi, ker ste povzročili vojno.

Nato so vojniki dvignili svoje puške ter zakričali:

— Ura obračuna je prišla!

Vojaki so oddali nato tri strela in Tisza je padel. Njegove zadnje besede so bile: — Umiram. Moram biti bit!

Vojaki so nato zapustili hišo v spremstvu orožnikov, katere se je preje uporabljalo za straženje vrat.

bus unitis' je bil torpediran, ko je imel še razvito avstrijsko bojno zastavo.

DR. ANTON KOROŠEC, predsednik Jugoslovanskega Narodnega Sveta.

JOŽEF POGAČNIK, načelnik slovenskega dela jugoslovanske vlade.

Carično pismo

Carica priporoča carju bič za narod. — Zagotavlja mu svojo ljubezen. — Daje mu pogum.

Stockholm, Švedska, 3. nov. — Ruska boljševoška častniška agencija je objavila pismo carice na carja, pisano nekaj dni prej, predno se je Nikolaj odpovedal prestolu. Pismo je bilo pisano v Carskem Selnu 22. februarja (po ruskem koledarju):

"Dragi moj: —

Z žalostjo in notranjo boleščjo sem Te pustila odpotovati, ne da bi Te bil spremljal naš ljubi otrok (carjevič). V kako nesrečnem času živimo; naša ločitev ga dela še nesrečnejšega, ker Te ne morem božati, kadar si utrujen in žalosten. Bog je položil na Tvoje rame težek križ. Iskreno želim, da bi Ti mogla pomagati nositi težko breme, hrabro in junaško. Z vse svojo dušo trpim s Teboj bolj, kot Ti morejo povedati moje besede.

Kaj mi še preostane, kot moliti k Bogu in zopet moliti. Naš ljubi prijatelj (Rasputin) je s daj na onem svetu in tudi moli za Te. Tam je bližje nama.

Dragi, bodi samo odločen. Kaj si svojo trdno, močno roko; ravno to rabijo Rusi. Nikdar nisi nehal kazati jim svojo ljubezen in na klonjenost. Pokaži jim tudi svoje trdo pest, saj je sami prosijo.

Mnogi so mi v zadnjem času rekli: 'Hočem biča'. Žalostno je to to slovenska narava je taka.

Najtrdnjša in najmočnejša odločnost, v zvezi s krutostjo, je najgorkejša ljubezen. Odkar so spoznali Tebe in Aleksandra Protopopova (notronjega ministra), se zdej kalibra, da se Te morajo na učiti bati. Tvoja ljubezen za nje ni dovolj. Otroci, ki ljubi svojega očeta, se mora tudi bati žaliti ga in mu biti nepokoren. Včasih mora človek voziti z napetimi vajeti včasih pa z ohlapnimi, toda vedno se mora čutiti trdna roka. Potem se bo naklonjenost boljše cenila.

Tako mučno mi je bilo, ko nista bila sama pri zadnjem kosilu. Tvoja sorodnika so Te tudi želeli videti. Zelo mi je žal, za nesrečno Ksenijo (carjevo sestro). Njena hči se je poročila v slabo, nevedno družino in je dobila, moža, ki je vara. Koliko žalosti in trpljenja je na svetu. Velika žalost razjeda človeška srca. Kako si želim, da bi mogla živeti v miru in sreči! Moliva za moč, da bova mogla hoditi dalje po trnjevi poti do naših jasnih ciljev.

Upam, da nisi imel nikakih težav z Aleksijem in da se bo kmalu vrnil. Tega upanja pa ne narekujejo samo sebične želje. Vem, kako se obnaša 'tuleča družina', kadar si blizu. Boji se Te bati se mora pa še bolj. Pred takim človekom kot si Ti, se moram pripogibati. Celotno za svoje ministre si vsemogočen in njihov vodja.

Vrni se kar najhitreje Ti j, mogoče. Vidiš, da ne prosim samo zaradi sebe in Tvojeja otroka kajti vem, da vedno misliš na nas. Toda vem, kaj zahteva od Tebe dolžnost in zdaj si bolj potreben duše."

Slovenski načelnik.

London, Anglija, 3. novembra. — Poročilo z Dunaja pravi, da je Jugoslovanski Narodni Svet postavil vlado za slovenski del jugoslovanske države in imenoval načelnikom Jožefa Pogačnika. Vladni razglas pravi, da se bo varovala lastnina neslovanskega prebivalstva.

Odstop Kajzerja

Nemški kaiser bo baje odstopil takoj, ko se podpiše premirje. — Dekret odstopa se začnejo do te danjega trenutka.

London, Anglija, 3. novembra. — Zadnja poročila pravijo, da je podpisal kaiser odstopni dekret, da pa začnejo formalno akcijo na prošjo nemških vladarjev in princov, ki se boje učinkovanja tega koraka na moralo naroda.

Ugotovilo se je, da je kaiser preteklo sredo podpisal dekret in da bo postal pravomočen onega dne, ko se bo podpisalo pogoje za premirje.

Kajzerjevo pismo na princa Maksa z dne 28. oktobra znači pričetek konca za Hohenzolernce, kajti celo v slučaju, da postane Nemčija ustavna monarhija, ne bo ostala sedanja dinastija na čelu cesarstva.

Domneva se, da je večina vlade prepričana, da mora kaiser iti.

Amsterdam, Holandsko, 3. nov. — Stališče nemškega kaiserja tvori neprestano predmet razprav v celnem nemškem časopisju.

— Vojni kabinet, — pravi 'Berliner Tageblatt', — ni vpriporil dosedaj še nobene soglasne, od vezne akcije glede kaiserja, vendar pa obstaja velika enostnost v želji, da ostane.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Nobenega dvoma ne more biti, —

tu kot tam. Zato, kakorhitro more, uredi vse, in Te prosim, da se začetkom marca vrneš t-tu sem, ker upam, da bo tedaj zopet vse dobro.

Pridi domov. Tvoja žena, Tvoja opora, je vedno na straži za dež za fronto. Moje oči me bole od solza. Od postaje se bom takoj peljala v cerkev sv. Device Marije. Ravno zato, ko sva bila tam skupaj, me bo pomirilo in dalo moč. Molila bom za Tebe, moj angel!

O Bog, kako Te ljubim vedno bolj in bolj. Moja ljubezen je globoka kot morje in moja globokost je brez dna. Spavaj mirno; ne o mahuj; klima Ti bo mnogo pomagala. Naj Te naši angelji varujejo. Kristus je s Teboj in sveta Devica Te ne bo nikdar zapustila. Najin prijatelj (Rasputin) naj, ji je izročil.

Blagosloviljam Te, objemljam Te, v ljubezni pritiskam Tvojo trdno glavo na moje prsi. Tako težko mi je, da moram biti nocoj brez Tebe. Pogrešam solnce in solnčnega sveta, toda vsa moja goreča, plamteča ljubezen Te obdaja. Ti moj edini, luč moje duše."

tu kot tam. Zato, kakorhitro more, uredi vse, in Te prosim, da se začetkom marca vrneš t-tu sem, ker upam, da bo tedaj zopet vse dobro.

Pridi domov. Tvoja žena, Tvoja opora, je vedno na straži za dež za fronto. Moje oči me bole od solza. Od postaje se bom takoj peljala v cerkev sv. Device Marije. Ravno zato, ko sva bila tam skupaj, me bo pomirilo in dalo moč. Molila bom za Tebe, moj angel!

O Bog, kako Te ljubim vedno bolj in bolj. Moja ljubezen je globoka kot morje in moja globokost je brez dna. Spavaj mirno; ne o mahuj; klima Ti bo mnogo pomagala. Naj Te naši angelji varujejo. Kristus je s Teboj in sveta Devica Te ne bo nikdar zapustila. Najin prijatelj (Rasputin) naj, ji je izročil.

Blagosloviljam Te, objemljam Te, v ljubezni pritiskam Tvojo trdno glavo na moje prsi. Tako težko mi je, da moram biti nocoj brez Tebe. Pogrešam solnce in solnčnega sveta, toda vsa moja goreča, plamteča ljubezen Te obdaja. Ti moj edini, luč moje duše."

Blagosloviljam Te, objemljam Te, v ljubezni pritiskam Tvojo trdno glavo na moje prsi. Tako težko mi je, da moram biti nocoj brez Tebe. Pogrešam solnce in solnčnega sveta, toda vsa moja goreča, plamteča ljubezen Te obdaja. Ti moj edini, luč moje duše."

Laško bojišče

Italijani se vedno prodirajo dalje. Zavzeli so Trident in Trst. — Italijanom so se podali celi avstrijski polki.

Rim, Italija, 3. novembra. — Medtem ko Italijani čakajo, da stopi jutri popoldne premirje v veljavo, še vedno z vso silo pritiskajo na bežečo avstrijsko vojsko.

Sinoči je naznanil vojni urad, da je bilo zavzeto najbolj utrjeno mesto na Tirolskem Trident.

Italijanske čete so se izkreale v Trstu in italijanska trobojnica v hira z grada in zvonika sv. Justa. Italijanska konjenica je dospela na Videm, kjer je bil avstrijski glavni peljejo proti severu, polne vojakov, artilerije in voz.

Nekateri letalci so poleteli celo tih več kot 100 tisoč vojakov in nad Remonville. Njihovo poročilo vpljenjenih nad 2200 topov.

Z italijansko armado v severni Italiji, 3. novembra. — Italijanska vojaštvom zapuščal postajo proti severu. Videli smo velike skupine vojakov sedeti ob železniški zaloge vojnega materiala in brez progi. Prišli smo nanje streljati številna ujetnikov.

Cela italijanska fronta se pomižgala izstrelki. Vsi vlaki, ki ka naprej. Podali so se celi polki, vozijo proti severu od Remonville, ko so napolnjeni z vojaštvom.

Amerikanski letalci, so napadli Stenay in Beaumont. Iz obeh krajev se poroča o požarih. Napade, ni so bili tudi Martincourt, Monzay, Beaulair in Beaufort.

Stenay je važna železniška križišče ob Mozeli in je bilo danes manj kot štiri milje od ameriške bojne črte.

Vsa ameriška divizija ni samo dosegla danes svojega začrtanega cilja, temveč je bila še naprej. Številno ujetnikov, zajetih topov in vojnega materiala je znatno naraslo.

Nemci so nudili ob Mozeli le majhen odpor ameriški in francoski pehoti.

Ameriške in francoske čete so danes dovršile izčiščenje burbonskega lesa. Prodralo se naglo naprej in zavzele Chatillon-sur-Bar in Bois des Chesnes. Pod ognjem francoske artilerije se nahaja važna železnica, ki pelje proti severu ob umikajoči se nemški črti.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Pokrajina v Argonih je bila danes očiščena sovražnika. V nedoljških bojih je bilo zavzetih več vasi in mest. Zavzete so bile tudi zelo važne postojanke.

Boji, katere je bila francoska četrti armada s pomočjo Amerikancev, so se končali s popolnim uspehom našega orožja. Sovražnik, ki je trdovratno branil prehod čez Aisno, se je umaknil v gore, kjer je našel izborne naravne utrdbe, ko je videl, da se njegove utrjene postojanke podajajo naše mu zmagovalnemu prodiranju.

Rim, Italija, 3. novembra. — Medtem ko Italijani čakajo, da stopi jutri popoldne premirje v veljavo, še vedno z vso silo pritiskajo na bežečo avstrijsko vojsko.

Sinoči je naznanil vojni urad, da je bilo zavzeto najbolj utrjeno mesto na Tirolskem Trident.

Italijanske čete so se izkreale v Trstu in italijanska trobojnica v hira z grada in zvonika sv. Justa. Italijanska konjenica je dospela na Videm, kjer je bil avstrijski glavni peljejo proti severu, polne vojakov, artilerije in voz.

Nekateri letalci so poleteli celo tih več kot 100 tisoč vojakov in nad Remonville. Njihovo poročilo vpljenjenih nad 2200 topov.

Z italijansko armado v severni Italiji, 3. novembra. — Italijanska vojaštvom zapuščal postajo proti severu. Videli smo velike skupine vojakov sedeti ob železniški zaloge vojnega materiala in brez progi. Prišli smo nanje streljati številna ujetnikov.

Cela italijanska fronta se pomižgala izstrelki. Vsi vlaki, ki ka naprej. Podali so se celi polki, vozijo proti severu od Remonville, ko so napolnjeni z vojaštvom.

Amerikanski letalci, so napadli Stenay in Beaumont. Iz obeh krajev se poroča o požarih. Napade, ni so bili tudi Martincourt, Monzay, Beaulair in Beaufort.

Stenay je važna železniška križišče ob Mozeli in je bilo danes manj kot štiri milje od ameriške bojne črte.

Vsa ameriška divizija ni samo dosegla danes svojega začrtanega cilja, temveč je bila še naprej. Številno ujetnikov, zajetih topov in vojnega materiala je znatno naraslo.

Nemci so nudili ob Mozeli le majhen odpor ameriški in francoski pehoti.

Ameriške in francoske čete so danes dovršile izčiščenje burbonskega lesa. Prodralo se naglo naprej in zavzele Chatillon-sur-Bar in Bois des Chesnes. Pod ognjem francoske artilerije se nahaja važna železnica, ki pelje proti severu ob umikajoči se nemški črti.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Pokrajina v Argonih je bila danes očiščena sovražnika. V nedoljških bojih je bilo zavzetih več vasi in mest. Zavzete so bile tudi zelo važne postojanke.

Boji, katere je bila francoska četrti armada s pomočjo Amerikancev, so se končali s popolnim uspehom našega orožja. Sovražnik, ki je trdovratno branil prehod čez Aisno, se je umaknil v gore, kjer je našel izborne naravne utrdbe, ko je videl, da se njegove utrjene postojanke podajajo naše mu zmagovalnemu prodiranju.

Civilno prebivalstvo se pritožuje, da so Avstrijci vzeli vse, kar je predstavljalo kako vrednost. Poleg velike množine vojnega materiala je padlo v italijanske roke več tisoč topov. Pri Vittorid so taljani našli velik rezervoar petroleja, katerega v svoji naglici sovražniki ni mogli zažgati. Pustili so tudi mnogo brozjavne žice, ki je bilo popolnoma neposkodovana.

V Belluno so Italijani našli veliko zalogo živeža. Zavezniki pogosto vjamejo cele vlake avstrijske artilerije.

Največ topov je bilo zajetih v gorskih pokrajinah.

Kralj Viktor Emanuel obiskuje osvobojena mesta. Prebivalci ga povsod navdušeno pozdravljajo, okoli njega se zbirajo stari, žene in otroci in pripovedujejo o trpljenju, katero so morali prenašati pod avstrijsko-ogrsko okupacijo.

Hočejo Paderewskija.

Curih, Švica, 3. novembra. — Krakovski časopisje pravi, da večina poljskega naroda želi republiko, katere predsednik naj bi bil znani virtuoz na klavir Ignacij Paderewski. Poljaki so zelo vznemirjeni vsled naraščanja boljševo na Poljskem, kjer Lenini privrženci razpisujejo denar, da bi naščuvali prebivalstvo na vstajo.

Kmetje in plemenitniki Bele Rusije so poslali nujni poziv v Vatikano za pomoč proti boljševo, ki so preplavili vso deželo, ki pokopljajo žive, režejo nosove in usesa žen in otrok ter pobijajo vse prebivalstvo nezavarovanih vasi in mest.

Na sto in sto beguncev prihaja na Poljsko, zapustivši za seboj vse, samo da se rešijo pred rdečimi gardami, ki so bolj krute in grozovite kot pa kaka azijska družina.

Varšavska vlada nabira vojsko, ki se bo borila proti boljševo. Glasilo galske narodne stranke Pias pravi, da so židje glavna opora boljševoških agitatorjev.

Konferenca v Versailles.

Pariz, Francija, 3. nov. — Stanek min. predsednikov ter vojaških in mornariških zastopnikov v stanovanju polkovnika House je predstavljal nadaljevanje sej, ki so se vršile že prej. Dočim je bilo posvetovanje v glavnem neformalno, se je vendar tiktalo vseh mogočih vprašanj in problemov.

Odposlanci so prišli do polnega soglasja glede skoro vseh stvari, o katerih se je razpravljalo. Seje se bodo vršile naprej, ker še ni prišel trenutek, da bi se prišlo do končne odločitve glede nekaterih najbolj važnih vprašanj, ki so involvirana.

Min. predsednik Lloyd George in Clemenceau sta imela posebno konferenco.

Bojaki, naročajo se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

"GLAS NARODA"
YUGOSLAV PUBLISHING COMPANY
 (Slovenian Daily)
 Created and published by the
 (a corporation.)
BANK GARDNER, President **LOUIS BENEDIK, Treasurer**
 Place of Business of the corporation and address of above officers:
 42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Za celo leto v celoti na Ameriko — 10.00 \$
 Za celo leto na mesto New York — 8.00 \$
 Za pol leta — 4.00 \$
 Za četrt leta na mesto New York — 1.00 \$
 Za četrt leta — 0.50 \$
 "GLAS NARODA" lahja vsak dan izven nedej in praznikov.
 "GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 every day except Sundays and Holidays
 Subscription yearly \$3.50.
 Advertisement on agreement.
 Dajati brez poplisa in osebno se ne prebija.
 Dajati naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.
 Traja naročnikovo prošnja, da se nam tudi pošilja
 namani, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA"
 New York City
 Telefon: 2876 Cortlandt.

Odkritosrčna beseda

Jugoslovanski Narodni Svet v Združenih državah Amerike je na svoji seji dne 7. in 8. oktobra v Washingtonu, D. C., po temeljiti in vsestranski debati o splošnih razmerah v domovini in tu, kakor tudi o delovanju sedanje vlade kraljevine Srbije, Jugoslovanskega Odbora in Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Združenih državah Amerike (z vsemi glasovi izveniši dr. M. Trivunec) sklenil izdati na celokupen naš narod proglas, v katerem naj se odkrito in resnično prikaže razvoj dogodkov in sedanji položaj, s posebnim obzrom na držanje srbske vlade napram vprašanju našega narodnega osvoboditve in zjedinitve. Na podlagi istega sklepa je bilo poverjeno izvrševalnemu Odboru Jugoslovanskega Narodnega Sveta, da ta proglas izdela in objavi.

Izvršujoč ta sklep, podajata podpisana v imenu Jugoslovanskega Narodnega Sveta naslednjo ODKRITO IZJAVO:

JUGOSLOVANSKEMU NARODU Hrvat, Srbin in Slovenec v Združenih državah. KRFSKA DEKLARACIJA.

Krfska Deklaracija od 20. julija 1917. se je po pravici smatrala za narodno pridobitev. Vlada kraljevine Srbije in Jugoslovanski Odbor, kot predstavnika Srbov, Hrvatov in Slovencev, sta v njej svedčano in sporazumno poudarila edinstvo našega troimenega naroda, nepopustno njegovo zahtevo, osnovano na načelu svobodnega samoodločevanja, da mora biti popolnoma osvobodjen tujega jarma in zjedinitven v eni neodvisni državi, urejeni na najširšem demokratičnem temelju pri popolni enakopravnosti vseh treh narodnih imen.

Naš narod je postavil v njej "problem svoje osvoboditve od Avstro-Ogrske in svojega zjedinitvenja s Srbijo in Črnogorijo v jedno državo kot eno nerazdelljivo celoto". Ustavo zjedinitvene države — "podlaga vsemu družbenemu življenju, izvor in konec vseh oblasti in pravic" — naj bi prinesla ustavodajna skupščina.

Resnica je, da se je odločevanje ustavotvorne skupščine nekako preudrlo iz odredbe, da ima biti državna Srbija, Hrvat in Slovenec kraljevina z dinastijo Karagorgjevića, ki je "podala dokaz, da se z idejami in čustvi ne deli od naroda in da stavlja narodno svobodo in voljo nad vse drugo". No, ta odredba je mogla biti, po naravi cele deklaracije, samo želja, predlog, sugestija.

Mi v Ameriki smo vodili propagando za Krfsko Deklaracijo najlojalnejše in v najboljši veri, dokazujoč demokratični duh kralja Petra in upravičenost nade, da bo njegov sin Aleksander, ki je šel skozi težko šolo nesreče, kos veliki nalogi, da mu je namenjena v bodočnosti. Pričakovali smo od kraljevine Srbije, da bo jugoslovanski problem zastopala v celoti pred zaveznički in da bo odločno zahtevala zjedinitven našega celokupnega narodnega ozemlja, ki se — kakor Krfska Deklaracija po pravici poudarja, — "ne more skriti brez kršenja življenjskih interesov celote".

Nase nade se, žal, niso izpolnile. Da je dal kralj Peter, kateri se ima za svojo krono zahvaliti volji naroda in ki je nekoč javno izpovedal, da ni nič drugega kot kronani predsednik republike in da je bolj ponosen na zaupanje svojega naroda, kakor pa na krono, — da je dal, pravimo, izza Krfske Deklaracije svojo krono na razpolago narodu, ki ga je z njo ovenčal, da bi na ta način sprejel novo krono od celokupnega jugoslovanskega naroda, ako bi ga on odlikoval s svojim zaupanjem, bi bil s tem — vrjetno je — osigural in monarhijo in dinastijo.

Žal, da je izostal ta, splošno pričakovani korak. Kraljeva srbska vlada je, s svoje strani, začela delovati, namesto da bi povdarjala in zastopala pred zaveznički jugoslovanski program v smislu Krfske Deklaracije, sedaj za razširjeno, sedaj za Veliko Srbijo.

V pogledu prve se je imela se te zime sondirati ameriška vlada, z ozirom na drugo pa predložiti cel niz dejstev, kakor tudi nedavne izjave Pašića, iz katerih je razvidno, da bi se imelo, po njegovem mnenju, izvesti zjedinitvenje Jugoslovancev pod "egido Srbije".

Ko je dospela pozini sem Srbska Misija, se je nudila njenemu načelniku g. Vesniću edina prilika, da razloži raz najuglednejši oder na svetu, — v kongresu Združenih držav — urbi et orbi jugoslovanski problem in da brani in zahteva njegovo pravično rešitev. Kljub naši odločni zahtevi je g. Vesnić očividno sledeč instrukcijam svoje vlade, opustil to edino priliko v zgodovini, govoreč o vsem, samo ne o onem, o čemur bi moral govoriti: o pravičnosti jugoslovanskih narodnih težnj. Na potovanju Srbske Misije skozi Združene države je govoril ameriški javnosti o Keltih, o umetniškem nedostotaku Franklinovega spomenika v Washingtonu, ali o tem, kako daleč niso sivo verdunski topovi. O jugoslovanskemu vprašanju je molčal.

Sploh je nastopala Srbska Misija izključno kot srbska. Proseč ameriške pomoči za rekonstrukcijo Srbije, se ni hotela spomniti opustošenih delov, požganih vasi in upropačenih družin v Bosni, Hercegovini, v Sremu in drugod.

Kljub protestu pretežne večine naših izseljencev v Ameriki je srbska vlada držala za svojega glavnega konzula moža, ki je sam in preko svojih listov uporno deloval proti jugoslovanski ideji. Ko nečeno ga je obsipala s hvalo in slavo.

Srbska vlada je odpisala v Ameriko podpolkovnika Milana Pribičevića, šefa vojaške misije za nabiranje jugoslovanskih prostovoljcev. Medtem ko je g. Pribičević deloval z vsemi silami na povzemanju naših, je častni generalni konzul kraljevine Srbije v New Yorku oviiral direktno in indirektno po svojih organih delovanje g. Pribičevića, dokler ni moral konečno pustiti svojo misijo. Ko se je vrnil, so mu očitali, da je nevaren Jugoslovancem, predvsem pa nasprotnik omenjenega konzula, s katerim so bili vsi uradni srbski krogi.

Vlada, ki je imela zastopati zjedinitven našega ozemlja v edinstveno državo, je imenovala poslanika na "dvoru" črnogorskega

kralja Nikole, ki je hrabro in nikdar premagano črnogorsko vojsko izročil in izdal Avstriji in ki zagovarja v svojem bizantinskem licemerstvu republiko Jugoslavijo — seveda s pogoji, da bi ji bil on gospodar. S samim imenovanjem poslanika pri Nikoli Petroviću, ki se brez tujega oboroženega spremstva ne bo upal vrniti se v deželo, katero je izdal sovraženiku, je srbska vlada moralno prisilila ameriško vlado, da tudi ona sprejme poslanika bivšega črnogorskega kralja, — kar je na veliko škodo jugoslovanskega državnega ideala.

Splošno se sodi, da je pravi razlog za v diplomaciji brezprimerne postopanje s poslanikom Mihajlovićem njegovo delovanje za jugoslovansko idejo. On je brutalno kaznovan, ker je deloval za Jugoslavijo.

Medtem ko je srbska vlada, v protislovju s Krfsko Deklaracijo, vedno in povsod delovala samo za Srbijo — Povečano ali Veliko, — si je prisvajala izključno pravico, da samo ona predstavlja avstro-ogrsko Jugoslavane, zlasti brez sodelazbe Jugoslovanskega Odbora; "predstavlja pa seveda v srbskem ali velikosrbskem smislu.

Že iz teh par dejstev sledi, da je srbska vlada delovala proti smislu in duhu Krfske Deklaracije, — da jo je prekršila. Ona torej ne veže nikogar več, zlasti v kolikor jo je mogoče tolmačiti kot protivno popolnemu samoodločevanju naroda.

No, mi se ne odpovedujemo samo Krfski Deklaraciji, temveč tudi sedanji srbski vladi.

Vlada, ki je z Jugoslovanskim Odborom stvorila Krfsko Deklaracijo, je nosila na sebi znak koalicije, vsled česar se je mogla smatrati za izraz narodne skupščine, torej naroda, ki ni mogel, vsled okupacije po tujih, izraziti potom volitve svoje mišljenja. Med tem pa je koalicijsko vlado zamenjala vlada samo ene stranke, ki ima komaj večino v skupščini, in ker je tej že pred več kot štirimi leti — vsprko svetovne vojne, — potokelel mandat, težko, da bi tudi sama predstavljala pravo misel naroda kraljevine Srbije.

Današnja srbska vlada se torej ne more smatrati predstavnikom kraljevine Srbije.

Pašićeva "egida Srbije" krije v sebi tudi veliko nevarnost. Vrhovni postulat deklaracije je zjedinitven troimenega našega naroda in njegove ozemlja v eno NOVO državo, v kateri bodo vsa tri imena popolnoma enakopravna, medtem ko bi imeli, po Pašićevem načrtu, vnuti avstro-ogrski Jugoslovani v obstoječo Srbijo. — "Egida Srbije" ne znači samo, da bi se srbskemu delu naroda na škodo ostalih priznal poseben položaj, temveč da bi se s tem a priori usilila monarhijska ustava in srbska dinastija.

To bi bila težka prekršitev narodne pravice samoodločevanja. Ta vrhovna narodna pravica se ne sme nikakor in pod nobenim pogojem izigrati.

Mi se tem lažje odrekamo danes Krfske Deklaracije in srbske vlade, ker so svetovni dogodki temeljito izpremenili položaj Jugoslovancev.

Združene države so priznale "v polni meri pravičnost narodnih težnj Jugoslovancev po svobodi". Odlični predstavnik največje svetovne demokracije je celo izrecno povdaril, da ima naš narod sam odločiti o svojih pravicah in o svoji usodi kot član velike družine civiliziranih narodov.

Ni nam treba danes zalovati za Krfsko Deklaracijo, ko nam je priznani predhoditelj čelega človeštva svedčano priznal ne samo pravico samoodločevanja, temveč tudi samo državno neodvisnost. To je tisočkrat več od Krfske Deklaracije. Izjava predsednika Wilsona od 19. oktobra je Magna Charta Jugoslovancev.

Predsednikova izjava je veličanstveno odjeknila v naši tlačni domovini. Hrvatski sabor je proglasil neodvisnost kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije in popolno odcepitev od Ogrske. — Stvorila se je provizorna vlada v Zagrebu, ki je prevzela politično vodstvo jugoslovanskega naroda in proglašila, da se vsi Slovenci, Hrvati in Srbi združujejo v eno neodvisno demokratično državo na narodnostni osnovi in brez osira na današnje politične meje.

Madžarski governer je izročil upravo reškega mesta in luke provizorični vladi, potem ko je slavni Jelačićev 79. polk pognal Madžare iz Reke. Provizorična vlada v Zagrebu bo zahtevala, da bo zastopana po svojem delegatu na mirovni konferenci.

Dokler imamo takega zastopnika, se moramo tolažiti nad izgubo današnje srbske vlade, ki je s svojo neiskrenostjo in dvoreznošjo upravitelja in sebe — menimo — srbsko dinastijo.

Predvojne strankarske grupacije nimajo niti v Srbiji niti kje drugje več smisla. Staroradikalni kabinet je anahronizem. Gospod Pašić je skušal umetno utrditi svojo stranko, toda opazil ni, da gradi na pesek. Bilo bi več kot blazno, vezati se s stranko, ki je mrtvo telo. Seveda bodo tudi po vojni stranke, toda državno življenje bo teklo v vsem drugem tiru, kot prej.

Začasna jugoslovanska vlada v Zagrebu nikakor ne bo iskala stika s kako strankarsko vlado, temveč bo poiskala način, da stopi v direkten odnosaj s samim narodom v Srbiji in Črnogoriji.

Po našem mnenju se bo vršil plebiscit celokupnega našega naroda "brez razlike na sedanje državne meje" o temeljnih vprašanjih: o državnem zjedinitvenju vseh Hrvatov, Srbov in Slovencev ter o republikanski ali monarhijski obliki bodoče naše države.

In kar in kakor bo narod odločil, to in tako bo. Voluntas populi suprema lex — volja naroda je vrhovni zakon.

Razume se, da mora biti plebiscit iskren in resničen izraz narodne volje. Da se to omogoči, priporočamo in predlagamo že sedaj, da se narodno glasovanje izvrši pod zaščito zvezdaste ameriške zastave, ki je celemu svetu simbol prave svobode in demokracije in ki je nam, Jugoslovancem, tako mila in sveta.

Pri tem glasovanju bodo imeli Jugoslovani na umu, da je Amerika, ko je stopila v vojno, odprla novo poglavje v zgodovini človeštva. Potem ko je osnovala svojo svobodo, se ona sedaj vedeščno bori, da se ta svoboda zagotovi tudi vsem drugim narodom. Po Kristovem vzgledu poziva tudi ona zlasti male in potlačene pod svoje močno okrilje. Ona nam kliče v spomin besede velikega Abrahama Linkolna:

— Noben človek ni dovolj dober, da vlada nad drugim brez njegovega dovoljenja.

V tem velikem in usodopolnem času, ko se rušijo stoletni prestoli, ko pozivlja mož iz naroda, ki je na čelu najmočnejše demokracije na svetu, Habsburžana, naj poklekne pred svoje, do večraj robske Jugoslovane; ko ima tisočletni san našega naroda postati resnica, se obračamo do tebe, jugoslovanski narod v Ameriki.

Ti poznaš naše delovanje in našo iskrenost. Smatramo za svojo dolžnost, da ti predstavimo, brez vsakega olepšavanja, današnje stanje jugoslovanskega vprašanja.

Naši doma zadržujejo svet s svojo neustrašenostjo in modrostjo. Zanašajmo se v revolucionarno jugoslovansko vlado v Zagrebu, ki je očitni izraz volje celokupnega našega naroda in danes edina njegova pooblaščen predstavnik. Stojimo z dušo in telesom z njo in za njo. Stavimo vse, kar je mogoče, da ji, tudi s te strani oceana, povzdignemo ugled in utrdimo stališče.

Ona se ne bori ni za vlado ni za kralje, temveč da zagotovi našemu zjedinitvenemu narodu Hrvatov, Srbov in Slovencev najsvetejšo pravico, katere more vršiti kot narod in katera mu je kot rezultat sedanje vojne zajamčena: pravo, da sam odloči o svoji usodi.

V to ime, pomozi nam Bog!

V imenu Jugoslovanskega Narodnega Sveta:

Washington, D. C., 1. novembra 1918.

Don Niko Grković, Dr. Hinko Hinković.

Pogoji za Turčijo

Pogoji za premirje so oropali Turčijo vse moči. — Sultan je izročil bojne in trgovske ladje, pristanišča in jetnike.

London, Anglija, 1. novembra. Pogoji za premirje, katero so dovolili zaveznički Turčiji, so naslednji:

Prvič: — Otvorjenje Dardanel in Bospora ter dostop do Črnega morja. Zvezniška okupacija trdnjav v Dardanelah in Bosporu.

Drugič: — Naznačiti je treba pozicije vseh minskih polja, torpednih rogov in drugih ovir v turških vodah ter drugati pri očiščenju in odstranjenju.

Tretjič: — Sporočiti je treba vse informacije, ki so na razpolago glede min v Črnem morju.

Četrti: — Vse zavezniške vojne jetnike ter internirane Armence je treba zbrati v Carigradu ter jih izročiti bezpogojno zavezniškom.

Petič: — Neposredna demobilizacija turške armade, razven takih čet, ki so potrebne za nadzorovanje meja ter vzdržanje notranjega reda. Število teh čet se bo določilo pozneje po posvetovanju zavezniškov s turško vlado.

Šestič: — Predaja vseh bojnih ladij v turških vodah ali v vodah okupiranih od Turčije. Te ladje se bo internirale v turških pristaniščih ali drugih, razven majhnih ladij, ki so potrebne v policijske in druge svrhe v turških teritorialnih vodah.

Sedmič: — Zaveznički imajo pravico zasesti vse strateške točke v slučaju, da bi nastal položaj, ki bi ogrožal varnost zavezniškov.

Osmič: — Prosta uporaba za zavezniške ladje vseh pristanišč in zasedišč, ki so sedaj v rokah Turčije in v prepoved njih uporabe od strani sovražnika. Iste razmere veljajo tudi za turške trgovske ladje v turških vodah v svrhu trgovine in demobilizacije armade.

Devetič: — Zasedenje Taurus prednoga sistema od strani zavezniškov.

Desetič: — Neposredno odstranjenje turških čet iz severne Perzije na pred-vojno mejo se je že odredilo ter se ga bo izvedlo.

Enajstič: — Dalo se je že povečanje, da turške čete izpraznijo iz Transkavkazije. Ostali del se bo izpraznilo na zahtevo zavezniškov, potem ko bodo slednji premotili položaj.

Dvanajstič: — Brezlično brzojavne, brzojavne in kabelske poštaje preidejo pod kontrolo zavezniškov, izveniši sporočila turške vlade.

Trinajstič: — Prepoved vsakega razdejavanja mornariškega, vojaškega ali trgovskega materiala iz turških virov, potem ko se bo dostopilo potrebam dežele same. Nobene izmed omenjenih stvari se ne sme izvažati.

Petnajstič: — Predaja vseh turških častnikov v Tripolisu in Cirenajki v roke najbližji italijanski posadki. Turčija se obveže, da bo prekinila vsako zvezo s tujimi častniki, če ne sledijo poveljem za predajo.

Šestnajstič: — Predaja vseh posadk v Hedzas, Assir, Jemen, Siriji in Mezopotamiji v roke najbližje zavezniške posadke. Turčija se obveže, da bo umaknjen vseh turških čet iz Cileije, razven onih, ki so potrebne za vzdrževanje miru kot določeno v členu 6.

Sedemnajstič: — Uporaba vseh ladij ter popravilnih možnosti v vseh turških pristaniščih in arzenalih.

Osemnajstič: — Predaja vseh pristanišč, zasedenih v Tripolisu in Cirenajki, vključno Misurata v roke najbližji zavezniški posadki.

Devetnajstič: — Vse Nemce in Avstrijce, mornarje, vojaške in civiliste naj se izžene tekom enega meseca iz turškega dominija in one v oddaljenih okrajih tako hitro kot je mogoče po določenem času.

Dvajseti: — Privolitev v povelja kot se jih bo dalo z ozirom na predajo opreme orožja in municije, vključno prevoze onega dela turške armade, katerega se bo demobiliziralo soglasno s točko 5.

Enindvajseti: — Zavezniškega zastopnika se bo dodalo turškega dobavnega ministrstvu v namenu, da zavaruje zavezniške interese. Temu zastopniku se bo moralo dati na razpolago vsa pomoč, ki je potrebna v ta namen.

Dvindvajseti: — Turške jetnike se bo držalo na razpolago zavezniški sil. O oproščanju turških civilistov in oseb nad vojaško starostjo se bo razmišljalo.

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1906.
 Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neizplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VEHOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
 JOHN GOUZE, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.
 IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
 GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
 JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
 JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
 MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:
 RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, O.
 FRANK SKRABEC, St. Yds. St. 63, Denver, Colo.
 GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno Glasilo: GLAS NARODA.
 Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočila pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtin je že izplačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev). Bolniška podpora je centralizirana. Vsa opravila bolnišnice si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Trindvajseti: — Obveznost od padno fronto in Nemci, boječi se strani Turčije, da prekine z vsa da bodo zaveznički korakali skozi zvezo s centralnimi zaveznički. Avstrijo, koplejo strelne jarko i. Strindvajseti: — V slučaju gradnje utrdb ob bavorski meji neredov v štirih armenskih vilajetih si pridržijo zaveznički pravico zasesti ta ali oni del.

Petindvajseti: — Sovražnosti med Turčijo in zaveznički naj prenehajo opoldne, četrtek, dne 31. oktobra 1918.

Premirje, katero je sprejela Turčija, pomeni "popolno in brez-pogojno predajo". To ugotovilo je podal lord Robert Cecil, pomožni državni tajnik za zunanje zadeve.

Lord Robert je dostavil, da se je podpisalo premirje v Angliji v imenu vseh zavezniškov.

Dopis

New York, N. Y. — V soboto, 9. novembra priredi slovensko pevsko društvo "Slavec" v prostorih John Meditza na 193 Kniekerbocker Ave., Brooklyn, svoj zabavni večer s petjem in plesom. Izdružben bo cekin, na dražbi pa bo prodana živa gos. Vsakdo bo postrežen z dobro pijačo in kranjskimi klobasami. "Slavec" je za ta večer pripravil več novih pesmi, katere se bodo slisale prvič v New Yorku.

Obljublja se nam zopet lepa zabava, pri kateri se bomo razveselili prav po domače.

Utrjevanje bavorske meje.

Kodanj, Dansko, 3. novembra. Avstro-ogrski čete zapuščajo za zeti riziko.

Zeneva, Švica, 3. novembra. Zadnji teden je prišlo na razkroži grad Buonas ob jezeru Zug vedno več zabojev s kraljevskimi holenzollerskimi monogrami. Grad, na katerem vira neška zastava, je last barona vo Kleist.

Nočejo zavarovati Karola. Stockholm, Švedska, 3. nov. — Kakor piše norveški list "Fammand", je neka avstrijska družba za življensko zavarovanje naprila več norveških družb, ako bi bile pripravljene prevzeti del velikega zavarovanja avstrijskega cesarja Karola. Nobena norveška zavarovalnica pa ni hotela prevzeti rizika.

Boljšje zdravljenje za manj denarja.
Profesor Doktor B. F. Mullin
 Slovenski zdravnik-spezialist
 411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.
 (Najboljše glavno mesto. Celotno poslovanje od Smithfield St. Pa. do naše in naše imenice.)

Jaz sem nastarejši zdravnik-spezialist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne moške in ženske. Ozdravil sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih boleznih imam največ, jakušnja. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potem katerega se vidi celo vaše telo kot na dlan. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in na naglo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmernne. Znanstveno preiskava vašo. Frigidno k meni kot k prijatelju.
 Uradno ure od 9. ure jutraj do 6. večer. V nedeljo samo od 10. ure jutraj do 2. popoldne.

Novice iz stare domovine

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

VESTI, PREVZETE IZ "SLOV. NARODA" 27. JULIJA.

Kulturni dar novoustanovljenega "slovenskega bataljona".

V četrti (25. julija) smo izkazali med "Darili" znesek 268 K 40 vin., poslanih od novoustanovljenega "slovenskega bataljona" iz nekdanjega domačega pošpolka za družbo sv. Cirila in Metoda, za šolsko družbo za Istro in za dr. Krekov spomenik. V bataljonu so po večini prirojski Slovenci, nekaj od drugod, nekaj Hrvatov. Razveselili so izkaz vsakega, kdor ga je čital, ker dar priča, kako gorko pojujejo naši fantje in moške sedanje čase, kako toplo jim bje sreče za naš jugoslovanski narod in kako mu hočejo pomagati do boljše bodočnosti. Obljubljajo, da bodo še nabirali in še poslali. Hvala jim! Živeli!

Čemu po nemško?

Pišajo nam iz mesta (Ljubljana): Več trgovin je zaprtih čez poletje. Prav neprijetno zadene človeka, ko vidi, kako se po trgovinah v Ljubljani še vedno prodajajo svinjske. Kaj treba naznati tudi po nemško na trgovini, da ostane zaprta toliko in toliko časa? Ali ne zadošča slovensko obvestilo v Ljubljani? V Gradcu je toliko Slovencev, da se ljubljanski nemškutarji kar poizkušajo proti njim, pa mislite, da bi kaka trgovina naznala tudi po slovensko, ako bi ustavila časno svoje podjetje? Nobena. Čemu torej v Ljubljani še vedno taki obziri, ko jih dejansko ni potreba ne glede domačih "Nemcev" in ne glede katerega slučajno tu se mudečega tujca. No, to so še ostanki starih razvad, katerih pa se moramo oprostiti. Ljubljana mora biti ponosno slovenska ter kazati povsod slovensko lice. S švabčenjem proti "Urednik "Narodnih Listov" (v Pragi) g. Strakaty je Zagrebčan očito pokaral radi švabčenja, tudi pri nas je potreba se boljše nastopiti proti vcepjenemu švabčenju, da se ga iznebimo doela. Naša narodna čast in naši sedanji boji za bodočnost to kategorično zahtevajo. (Pet in pol vrste zaplenjenih.)

Velika tatvina na ljubljanski pošti.

16letni Vinko Lohoda, ki je bil zaposlen na ljubljanski pošti kot prevoznik pri vozu, ki vozi s pošte na kolodvor, si je prilastil iz zavazane in zapечатene vreče denar. Pismo z 12.900 K, ki jih je imela ljubljanska pošta poslati potom poštno ambulanco v Domžale. Deček je vrečo med potjo na kolodvor prečezal in vrečo na kolo dvor oddal na vlak. Tam se je tatvina takoj opazila, policija je intervenirala in se ji je posrečilo tatuj takoj dobiti ter najti tudi denar, ki ga je skrili deček na kolodvoru na stranišču. Poštna uprava nima nobene škode.

Da se proglasi za mrtvega

Jurij Zajec s Čateške gore, je v to svrhu uvedeno postopanje pri ljubljanskem deželnem sodišču. Jurij Zajec, rojen leta 1893, na Čateški gori št. 9 pri Ljuti, vojak 27. braun. pošpolka, je bil koncem 1. 1914. bil Nadvorne zbolel in umrl na koleri. Ako se ne izve nič o njem do 20. julija 1919, bo proglasen za mrtvega.

Anton Sajovic, rojen leta 1876, v Predstajah, vojak 17. pošpolka, se je boril oktobra 1915 na Dobrodo. Od takrat ni nobenega glasu o njem. Ako se ne izve nič o njem do avgusta 1919, bo proglasen za mrtvega, ker je uvedeno tozadevno postopanje pri ljubljanskem deželnem sodišču.

Iz begunskega življenja.

Pišajo nam: Prišla je revna žena begunka brez denarja in sestrada iskati živca v O. na Gor. Prinesla je s seboj par rjuh domačega platna za dve osebi, posteljno odejo iste velikosti in s seboj je imela še nekaj manjvrednih reči. Za vse to so jej ponudili v zameno 5 kg fižola in par pišk. Reva je odklonila, čez, grem naprej, piščet si ne privoščim, dobim rajši polovico več fižola. Sla je v bližini vas. Tam je dobila piškotek po kg fižola brez piškot. Lačna, brez denarja in da ni zamudila vlaka, je sprejela fižol, to je sedanje vrednosti rečimo 15 K. Dala pa je za gotovih 300 K vrednosti blaga. Potemtakar stane kilogram fižola dobrih 64 K.

Neki človek, po poklicu čevljar, pred vojno zadolžen, je sedaj petičen mož. Begneem hodi po podporo v R. vsak mesec za 57 strank. Zamude ima tri ure, poleg tega opravi svoje posle. Od vsakega dobi po eno krono, skupno 57 K. Pri aprovizaciji nam računajo pri sladkorju 30 vin. zavitek, katerega stehajo zopet s sladkorjem vred, tako da plačamo dvakrat tudi ta nesrečni škmeclj.

Za mesec maj smo prejeli begunsko podporo komaj te dni in najprejnejši begunki so še dolžni ostali 30 K. Strašno je begunstvo!

Tatvine.

Na Jesenicah v hotelu "Pri pošti" je odnesel neznan tat natakari Tereziji Kratki znesek 500—600 K.

V Rakovniku pri Kamniku je bilo ukradenemu Mariji Cuckovi ženske obleke za 2000 K.

V Rožni dolini je odnesel nekdo nekemu poštnemu uslužbenecu krompirja za 100 kron.

Kočevsko krajevno oblačilnico

sodnega okraja Kočevje za revne sloje vodi neki Franz Scheschark, ki odganja slovenske ljudi, češ kaj boste pri nas Nemcih prosjaki, pojdite beračit k Slovincem, zahteva, da govore z njim nemško, slovenske župane pa, katerim v oliko niti do kolen ne sega, zmerja z "dumme Kerle". Ko se ga pokliče pred sodišče na odgovor, pa junaško taj! Opozarjamo deželno oblačilnico, da je v kočevskih občinah 30 odstotkov Slovencev, da spadajo v okoliš tega njenega častivrednega župnika tri popolnoma slovenske občine (Banjaloka, Fara in Osilnica) in da sodi torej na tako mesto najbrž med nekoliko drugačnih nazorov in olike, kot pa je častiti gospod Franz Scheschark! Ker pa je možakar slučajno tudi učitelj, ne bi morda škodilo, ako bi se deželni oziroma okrajni šolski svet pobrigal za tozadevno sodno najbrž že ugotovljeni material pred okrajnim sodiščem v Kočevju ter presodil, ali je tako šovinističen in fin nastop primeren za učitelja ali ne!

Samomor.

Obesila se je 21letna slaboumna posestnikova hči Ana Kočijaž pri Mirni peči.

Bivši mali trgovci industrijalec in veleposrednik.

Lesni industrijalec Martin Werbowetz, ki je podpisal pri centralni banki nemških hranilnic osmega avstrijskega vojnega posojila 100.000 K, je kupil, kakor poroča gruška "Tagespost", lani neko tovarno za 140.000 K in neki grad za 500.000 K. Werbowetz je doma iz Radgona, kjer je imel malo trgovino z mešanin blagom, je mož čisto slovenskega rodu, sedaj pa služi Nemcem.

Zračna pošta Gradec—Dunaj.

Krščanski socialisti v graškem mestnem svetu so stavili predlog za uvedbo zračne pošte med Gradcem in Dunajem. Poča se s tem vprašanjem tudi vojaška oblast in trgovsko ministrstvo. Morda bi ta pošta imela več sreče, kakor ona med Budimpešto in Dunajem.

VESTI, POVZETE IZ "DOMO-LJUBA".

Prepovedan tabor.

Avstrijska vlada je sedaj prepovedala, da nima večje in nujeje se naloge, kot da prepoveduje slovenske shode. (9 vrst zaplenjenih.)

Za Družimir na Štajerskem je bil shod napovedan, a v zadnjem trenutku prepovedan. Ker pa se je zbralo kljub temu veliko ljudi v Družimiru, se je odpeljal tjakaj poslanec Verstovšek, ki je zborovalcem razložil vzrok prepovedi. Ljudje so vstrajali skozi 5 ur na zborovališču. Nobena prepoved ne ustavi naše misli, ki vedno bolj prodira, čim bolj jo zatirajo. (Konec, 24 vrst, zaplenjen.)

Cenzura se boji resnice.

Zaradi deputacije, ki so jo poslali štajerski in koroski Nemci na Dunaj, kjer so se držali govoriti tudi v imenu Slovencev, so vse slovenske stranke izdale na ljudstvo skupen oklic, ki so ga prinesli nemški mariborski in slovenski listi. Do skrajnosti zmešana ljub-

Nerednosti v ledicah

Bolni položaj v ledicah se prične, ako ledice ne morejo izločiti vode ali pa ako je celi ne odvajajo več; ali pa, ako poleg gubitka ter škodljivih stvari zapuščajo tudi drugi deli, ki bi morali ostati v telesu; vi lahko rečete, da so ledice v neredu, če greste večkrat na vodo, ali ne dosti pogostokrat; če ni voda čista, če vam puščanje vode povzroča bolečine, ali pa če odhaja voda brez vednosti bolnika.

Severovo

zdravilo za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy) daje gotovo pomoč in potrebno zadoščenje, s katerim se še o pravem času odstranijo druge bolezni. To zdravilo se priporoča pri vnetju ledic ali mehurja, pri težkem puščanju vode, pri oteklih nogah in bolečinah v hrbtu, kar je vse posledica nerednosti v ledicah, pri zlatenci in bolnem žolcu. Cena 75 centov in \$1.25.

Severova družinska zdravila se prodajajo povsod v vseh lekarnah. Zahtevajte Severova zdravila; nikdar ne sprejmite kakih nadomestkov. Ako vam vaš lekarnar ne more z njimi postreči, pošljite naročilo naravnost nam, pridenite pravi znesek in mi bomo poskrbeli, da boste takoj postreženi.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

ljanska cenzura pa se ničesar bolj ne boji, kot da bi ljudstvo zvedelo resnico in je oklie pobelila. Naše ljudstvo pa je toliko zrelo, da zna tudi pobeljene okliee čitati.

Nemški narodni svet

so ustanovili na Dunaju za celo Avstrijo. Za strankino pisarno je takoj eden navzočih daroval 100 tisoč kron.

C, kr. namestništvo na Štajerskem

javljamo, da njihove nemške dopise redno mečemo v koš. Naj si torej gospodje pri visoki vladi sodne Štajerske prihranijo svoje delo in papir!

V pomoč stradalajočim otrokom.

V Ljubljani se je osnoval Slovenski odbor v pomoč stradalajočim otrokom. Zakaj znano je, da velika množica otrok silno trpi radi pomanjkanja in to je resna nevarnost za bodoči rod. Odboru predseduje ga. županja Tavčarjeva.

Preki sod.

Kakor poročajo uradni listi, je e. kr. vojaško poveljstvo v Gradcu proglasilo preki sod za vojaške osebe in kazensko vojaškim osebam enako stojiče osebe na Štajerskem, Koroskem, Kranjskem in Primorskem. Pod smrtno kaznijo so svare vojaške osebe radi vstaje, upora, bega, navajanja ali pomoči h kršitvi vojaške prisrge, prekucije in radi sistematičnega plenjenja.

Piva se je skuhalo na Koroskem

Se 1916. leta 87.559 hektolitrov, 1917. leta pa samo se 12.879 hl. Takozvanega "koritnjaka" se je skuhalo samo se 52 hl. Število pivovaren se je znižalo od 22 na 15. Leta 1915. se je bilo skuhalo se 176.036 hektolitrov piva.

Padel je

na italijanski fronti Pavel Pavlak, star 20 let, doma iz Šmarjete nad Piherokom na Koroskem.

Umrl je

v neki dunajski vojaški bolnišnici Janez Ribtarščič radi prehlajenja, ki ga je dobil na italijanskem bojišču. Doma je bil iz Sele nad Škofjo Loko.

Samomor.

Na železniškem tiru med Zagorjem in Savo se je vrغل pod vlak neki okoli 60-let star neznan mož. Vlak ga je povozil neznanca so prepeljali na postajo v Zagorje, kjer je umrl.

Iz Dolenje vasi pri Ribnici.

Izobraževalno društvo je pred kratkim v nedeljo priredilo lepo predstavo. Igrali so fantje eno igro, eno pa dekleta v splošno zadovoljnost. — Oblednico deklaracije so obhajali kaj lepo. Popoldne je bilo predavanje ob ohili udeležbi v Izobraževalnem društvu. Zvečer pa mogočeno kres na hribu, ki je ožarjal celo dolino. Množica mož in fantov je zapela "Hej Slavani" — glas je značil močno voljo doseči cilj: Jugoslavijo. Klici: "Živela Jugoslavija!" in "Slava dr. Kreku!" so svedočili, da se naše ljudstvo zaveda, kaj nam je in ostane 30. majnik. Vsekako čast zavedni fari!

Vlom v cerkev.

V noči od 20. na 21. junija je neznan zločinec vlomil skozi okno v župno cerkev v Žalini. V zakri-

stiji je ukradel srebrni kelih starinske vrednosti iz leta 1693. Iz tabernaklja skoro novo monštranco, samo pateno s sv. hostajo je pustil. Storičla zasledujejo.

Novi bankovci.

Avstro-ogrski banka namerava izdati nove bankovce po 5 K.

Ducat.

bočlo odpravili v Nemčiji; namesto njih vpeljejo "desetnike".

Vojna vzgoja.

V nižjeavstrijski odvetniški zbornici je pripravljenih do 10.000 tožb glede ločitve zakona. Večina so tožbe vojakov, ki so na bojišču, žene pa so ostale doma ter pozabile na može.

Plemenski bik za 22.000 kron.

V Budimpešti so na dražbi prodali plemenskega biaka. Vzklicena cena je bila 2800 K. Vdeleženci so jo pririli do omočitne višine 22 tisoč kron. V mirnih časih večkrat celi grunt ni bil toliko vreden, v srednjem veku bi pa kak kralj kupil za to celo kraljestvo.

Iz Ligojne pri Vrhniku.

Prireditelj podružnice "Slovenske Straže" začetkom maja v korist obmejnih Slovincem se je sijajno obnesla. 400 kron čistega dobička je podružnica izročila osrednjemu odboru v narodno-obrambne namene. Podružnica šteje do 100 rednih članov, od katerih prispeva velika večina tudi mesečno po 10 vinarjev za narodni davek. Čast vaščanom Male Ligojne, ki so v letošnjem društvenem letu pristopili k podružnici in tako izdatno pomnožili prispevke za naše zatirane brate Slovence ob meji. Mislimo, da je Ligojna, kar se tiče narodne zavednosti in požrtvovalnosti, lahko za vzgled marsikateremu večjemu slovenskemu kraju.

Prebrisani dezertjerji.

Policija v Sarajevu je aretirala te dni več sumljivih mohamedanskih žen. Ko so jih bolj natančno pregledali, so doglali, da so to le preoblečeni dezertjerji.

Roparski umor.

23. maja je na Dunaju v hotelu Bristol neki pisar, 17letni Franke skupno z zavarovalnim agentom Emilom Davidom uslužbenko baronice iz Trsta. Po umoru sta odprla baroničin hranilnik, ki ga je imela uslužbenka v varstvu, ter vzela iz njega 400.000 kron. Obamoričla so pa kmalu izsledili ter odvedli v ječo.

Zverinska mati.

V neki hiši dunajskega okraja Rudolfsheim so našli 15letnega Henrika Infuhrta mrtvega. Mati je dečka skozi osem mesecev tako trpinčila, da je umrl za posledicami trpinčenja. Nečloveško mater, strčnice Marijo Infur, so zaprli.

Judom se ne godi slabo.

V Budimpešti so pred kratkim izvedli hišno preiskavo živil. V neki družini židovskih izganencev so našli 3000 kg moke, 1100 kg boba, 50 kg kave, 600 kg sladkorja, 400 kg masti, 570 vretencev sukanca, 100 kg mila, 1000 kg soli itd. O. se je dovolj jesti, le razdeljeno je bolj nerodno.

Kako narašča število milijonarjev.

Bankir S. Flieger v Černovicah v Bukovini se je ob izbruhu vojne začel pečati s trgovino z živili, in

ust. čiščenje ran, umivanje zob, grganje ali antiseptično razkuženje kjerkoli, bodisi za vžriganje, umivanje se toplo priporoča Severov Antiseptol (Severa's Antiseptol). Poskusite ga. Cena 35 centov.

Zdravilno milo

Severovo zdravilno milo (Severa's Medicated Skin Soap) čisti, olepša in zdravi kožo in pomaga pri otročjih in dojenčkovih kopelih. Dobro je tudi za brivje in umivanje. Cena 25 ct.

Lepa koža.

dobrodošla vsaki skrbni ženi, dekletu in mladenčcu. Zelo težko pa je obdržati to lepoto brez pomoči od zunaj. V ta namen priporočamo Severovo Creme (Severa's Face Cream) za vsak danje masiranje. Odstranjuje izpuščaje in pege. Cena 35 ct.

Zid Natan Kraft, lastnik paromlina v Seretu v Bukovini, je imel pred vojno komaj 200.000 K premoženja, a danes steje njegovo premoženje čez 4 milijone kron.

Izseljalni agent žid Eldinger se je začel pečati s trgovino z živili in z živili, istočasno se je bavil tudi z izseljevanjem ljudi iz Bukovine. Oblasti so mu sicer prepovedale nadaljno izseljevanje u-mazanega posla izseljevalnega agenta, a mož si je napravil v teku vojne s trgovino z živili, živino in kot izseljalni agent čez 5 milijonov kron.

Tako si nakupijo te pijavke milijonska premoženja.

Tudi poklic.

V Sheffieldu na Angleskem manjka piva kot drugod. Le nekatere restavracije ga dobivajo. Prebrisan dečko pa čaka vsak dan pri vratih, kjer imajo pivovarne zaloge piva, da odpeljejo vozovi pivo po pasomeznih gostilnah. Dečko gre za njimi, si imena repiše in prodaja — za dober denar te naslove vnetim pivopivcem.

Umetna megla.

Angleški stotnik Brook, ki je iznašel sredstvo, da se je naredila daleč na okrog angleških ladij megla in da so tako postale ladje sovražnikom nevidne, je padel na francoskem bojišču.

MOČAN BODI!

Zložil Franjo Neubauer.

Močan bodi, kot je bil Samson! Ne, — kakor svetnik — mučenik, ki poje zahvalnico Bogu, ko muči ga zverski krvnik.

Močan bodi kakor devica.

ki nudi bogastva ji strast, ki zvezi raztrgati da se, da reši deščico le čast.

Močan kakor Abraham bodi!

Pripravljen za vsak bodi dar, samo da ljubezni do Njega nezvest ne postaneš nikdar!

PRVI NOVEMBER!

Ker dobivamo vedno več naročil od naših cenjenih odjemalcev širne Amerike, zahteva naša trgovina nove in večje prostore, in ker smo zalogo zlatnine, gramofonov in plošč veliko več nabavili (nakupili), smo bili primorani se s prvim novembrom t. l. preseliti v večje in boljše prostore, in sicer na št. 24 Main St., Conemaugh, Pa. S tem bomo lažje in hitreje postregli ter odpožili blago našim cenjenim odjemalcem, obenem pa tudi pazili, da bo vsak pošteno blago dobil za svoj denar.

PRIPOROČAMO

Priporočamo se toplo našim rojakom in rojakinjam za nakup zlatnine, Columbia gramofonov in slovenskih plošč za božične praznike ter obenem prosimo, da naj izvolijo poslati vsa naročila za zlatnino, gramofone in plošče na 24 Main St., Conemaugh, Pa., in ne več na stari naslov 456 Chestnut St., kot doslej. Se toplo in zahvalno priporočamo.

IVAN PAJK.

24 Main St., Conemaugh, Pa. (14—11)

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1905

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI UREDNIKI:
Predsednik: IVAN ŽRSTOR, 1004 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ŽORKO, R. F. D. 2, Box 115, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
3. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 9502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Čen. blagajnik: ANTON HOČVAR, R. F. D. 2, Box 29 Bridgeport, Ohio.

NADESENI ODBOR:
Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 98, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVRŠ, 1128 Fabyan St., City View, N. B. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROHLE, 808 E. 187th St., Cleveland, Ohio.

PROSTORNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mifflin, Pa.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 8, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEROVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOSIP V. GRAHNE, 648 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:
"GLAS NARODA", 83 Cortlandt Street, New York City.

Osnovna družina, oskrba njih uradniki, so uljudno prošni, pošljite vsi dopis naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Polnih, Expressnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Tittle Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošljite s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo družinski tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma namenjajo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

R. I. Hagevo, Pa. — New York: 5.737.492 prebivalcev in približno en milijon več kot London: bližnje mesto na svetu.

NAZNANILO.

Rojakom po državi Pennsylvanija naznanjamo, da jih bo obiskal ter pobiral naročnino, zato ga rojakom toplo priporočimo. Po prvem oktobru ne bo nihče prejemal lista, ako ni naročnino vnaprej plačal. To zahteva od nas novi zakon. Upravištvu Glasa Naroda

Rada bi izvedela za naslov MARKA POJE, doma iz Pradeke. Če kateri rojak ve, naj mi blagovoljno naznani, ali ako bere ta oglas, naj se sam oglasi. — Gertrude Koren, Box 51, Cbalton, Okla. (4-6—11)

Rojaki, naročajte se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ostraže se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialista za moško in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skoki vas, kakor skoki stekla. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in imortranh zdravil. Ne bodite boječi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Ehrlichov sirorit 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravili sem ti soče slučajev ošablosti, kožne bolezni, revmatizma, šelodčne in jetrne bolezni, srbenja, mozole in vse kronične tolesni.

Prof. Dr. H. G. BAER,
611 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
nasproti pošte.
VAŽNO.—Odreči to in prineset s seboj.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastupljenje krvi zdravi s slavitim 606, ki ga je iznašel profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in mozole po telesu, v grlu, ako vam izpušča lasje, ves boli v kosteh, pridite in čistili vam bom krl. Nikakor ne

Zadnji redbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

Prvo poglavje.

— O, gospodina Nina, lastavice so se vrnile!
Hišna je po teh besedah odprla okna na stečaj ter se sklenila, da bi lažje opazovala ptice. Približala se je tudi Nina Montberthier ter sledila z žalostnim pogledom poletu lastavice. Ah, kako so vzdrgetavale s krili, kako so se vrstile krog okroglih stolpov starega grada.

In Nina se je zdelo, da ji pravijo: — Pogled nas, tukaj smo, — Ali vidiš, kako smo vesele, da vidimo naše skednje in v skednjih svoja gnezda? — Dobro jutro, gospodična Nina!

In ko so letale tik mimo okna, se je zdelo mlademu dekletu, da čuti prepil.

Nad pročeljem hišnih vrat so čebalje lastovke. Posebno eni so se bliskale oči in iztegovala je svoj beli vrat — dobila je mesto, kjer je bila rojena.

Nina je vedela, da ne more več zadrževati solza.
— Le pojdite, Ana, — je rekla — se bom že sama oblekla.

In ko je odšla hišna, se je spustila deklica v jok.
Kajti namenjeno je bilo, da mora Nina zapustiti hišo, kamor so se vrnile lastovke. Zapustiti je morala svoje gnezdo, kjer je bila rojena in kjer je iz otroka vrasla v mladenko.

Odit mora s svojim očetom, zadnjim družine Montberthier-om. On je dal tem zidovom svoje ime, on je mnenoval po sebi vse sosednje vasi, ki so bile v njegovi lasti.

Odit mora prostovoljno v prognanstvo, samo da zakrije svojo nesrečo. Namenjena sta bila v Alžir. V bližini Tlemcena sta namreč imela še hišo. Tja sta bila namenjena z namenom, da se preživita s svojimi malenkostnimi sredstvi do konca.

Ali se bosta vrnila? Ne, ne bosta se vrnila tako kot so se vrnile lastovke.

Jutro je bilo jasno in veter je prinašal duh jasmina. Dreve v gozdu se je zdajpazda zazibalo kot da bi bilo pijano čistega ozračja. V daljavi se je v jasnem soncu blestelata reka. — O, kako sladka se je zdel deklici domovina, katero mora zapustiti.

Nina je bila stara devetnajst let. Bila je rjave polti in svetlih las, tako svetlih, da so se zdeli na prvi pogled svetlejši kot njeno čelo. Lepa ni bila. Zato je imela velike, svetlosinje oči, in iz teh oči je odseval značaj. Iz njenih oči sta sevala veselje in upanje, bile so ogledalo sladke otroške duše, duše, ki se namerava razviti v svet kot grm z napetimi popki, katerega poljubila priplisko sonce.

Ko je bila se čisto mlada, je padla z jablana in od onega časa je nekoliko šepala. Pri padcu si je namreč zlomila nogo, toda ker so namesto zdravnika poklicala mazačarja, ji je nogo slabo uravnil. V začetku se ji je precej poznalo, potem pa od leta do leta manj, in slednjič so vsi upali, da bo čisto izginila, ko se ji bo telo popolnoma razvilo.

Deklica je bila oblečena v priprosto, toda elegantno obleko. — Montberthier so živeli kljub svoji revščini zelo imenitno kot da bi bili milijonarji. V lopi je bilo pet voz, v hlevu pa deset konjev. Služabnikov je bilo veliko, noben ni šel prazen iz grada. Grof ni hotel odstopiti, kajti bil je preprosen, da bi priznal svojo revščino.

Grofa je spravila na kant ljubez, katero je gojil napram svoji domačiji. Ta njegova domačija je bila pa stari grad, ležal sredi kraljevskega parka. Neizmerne svote denarja je izdal samo za starine. Prepotoval je vso Normandijo in nakupil vse polno starega pohištva, slik in preprog. Osebnost se je zanimal za razne rezbarije iz petnajste, šestnajste in sedemdesetega stoletja. Kadarkoli je bil v Parizu ali Rouen, je kupil kako staro skrinjo ali stol. Vse to je potem razpostavil po grajskih sobanah.

In če je bil na potovanju, je pozabil na svojo hčer ter ji ni prinesel nobenega darila, toda na svojo hišo ni nikdar pozabil.

— O ljuba, stara domačija!
Nežno jo je opazoval, in če je videl kje kako razpoko, je bil ginjen, kot je ginjen otrok, ko zasledi novo gubo v obrazu stare matere.

Da je zamogel pokriti vse stroške, katere mu je povzročila strast, je brezsmiselno prodal veliko posestvo v Pikardiji in velik del zemlje, ki je obdajala grad. Za ves svet bi ga pa človek ne pregovoril, da bi prodal kosček grajskega zidovja ali le en sam grm iz svojega parka.

In to svojo obljubo bi bil prav lahko izpolnil, če bi ne bilo raznih gospodarskih razmer, ki so ga začele resno vznemirjati. Cene žit so se mahoma znižale in mu odvzele polovico dohodkov. Ko je prodal svoje najboljšje najemščine, je začel jemati na posodo. Za posodo pa ni vprašal ljudi v sosesčini, pač na notarje in bankirje v Havru.

Kljub temu, da si je na vse načine prizadeval prikriti svoj dejanski položaj, je njegovo denarno stanje vsako leto bolj nevarno. Čakarec po imenu, ki je stanoval v bližnji vasi Saint-Amand. Prišel je k njemu in mu rekel, da hoče kupiti grad, gozd in sploh vse posestvo.

Ninini oče bi bil kmalo naščuval svoje pse na predrzneža. Žagar je bil pa pameten človek in je rekel pri odhodu:

— Če se bo gospod grof morda premislil, naj se obrne name. — Tukaj je moj naslov. Doma sem vsak dan od desetih do dvanajstih.

Pet je pozneje je pa grof Henri Montberthier izčrpal ves svoj kredit. Ker se je naveličal vseh bojev in skrbí, se je odpravil k žagarju. Možak mu je ponudil tristoisoč frankov za grad, gozd, park in za dve posesti. Grof se je po dolgotrajnem obotavljanju odločil zapustiti deželo.

Toda treba je bilo izmisliti si nekaj, da se nameče ljudem peska v oči. In izmislil si je tole: Njegova hči Nina je bolna na pljučih in potrebuje južnega solca. Normansko podnebje ji je preostro in vsled tega je najboljše, da gre v Alžir.

Kljub temu, da je bila Nina zdrava kot breskev, je začela kašljati, samo da bi prepričala ljudi o svoji bolezní.

Nina se je pokrila, obrnila oči in nasula nekoliko pudra na lice, hotela zakriti solne srage.

Ko je stopala po stopnicah, se ji je vse vrtelo in mešalo v glavi. Njeni koraki so zamolklo odmevali, in zdelo se ji je kot da jo kličejo in opozarjajo glasovi starih dedov.

V prostorni veži je srečala očeta. Bil je velik možak, širokopleč in suh, sivih las, dolgega vratu in majhne glave.

— Kako? — je vzkliknil začuden, ko jo je opazil. — Ali si že oblečena? — Saj je vendar še dve uri časa.

— V cerkev bi še rada šla, oče — je odvrnila.

— No, dobro, pa pojdi. — Te bo že hišna spremila.

— Ni treba oče, jaz sem tako rada sama.

Grof Montberthier se ni bil pripravljen na pot. Zadostiti je moral svoji državljanski dolžnosti ter se udeležiti poročniških obravnav. Poleg tega je pa moral tudi povedati žagarju, da je zadovoljen z njegovo ponudbo.

Njegov načrt je bil sledeči: kakorhitro po podpisal kupno pogodbo, po poslal v Afriko nekaj svojega najbolj dragocenega pohištva, nato se pa sam odpeljal ter se sestal v tuji deželi s svojo hčerko, ki bo še prej odpotovala.

Ker je bil zajtrk že pripravljen, sta odšla grof Montberthier in njegova hčerka v jedilnico.

Nina je sedla za mizo, toda jesti ni mogla, dočim je imel njen oče precejšen tek. Najraje bi zajokala, pa se je vendar premagala, ker se je sramovala očeta.

Besede, katere so ji govorile te stene, to pohištvo in vse te malenkostne stvari, so ji šle do srca. Vse to je bila priča njenega žalostnega življenja. Ko se je pa ozrla na otroški stoliček v kotu, ni

mogla več zadrževati solza.

— Ali hočeš par grozdov? — je vprašal grof hčer.
Ker je bilo grozdje v onem letnem času zelo drago, je grof naročil, naj ga servirajo, čeravno ni imel denarja, da bi ga plačal.

Nina je molče pojedla par jagod.

Solnce je razsvetljevalo veliko obednico, in mlada deklica je čutila gorkoto solčnih žarkov na svojih nogah.

Takoj zatem je pa vstala, kajti bala se je, da bi nikdo ne opazil njene žalosti in njenih solza.

(Dalje prihodnjič.)

Strašna osveta

M. V. GOGOLJ.

(Nadaljevanje.)

Izpustila sem ga, rekla je in zrla v krič, pretop! — Gospoda besni in divje na stene. Kaj naj rečem se-uganja ne morem: za brado grabijo moj mož! Izgubljena sem, druge žida, mažejo mu na nečisto čelo ga mi ne preostane, kakor da živa križ; streljajo v babe z nenabitimi lečem v grob! In zaplakala je in svojim puškami ter plešejo krakovjak s se skoro zgrudila na tla, kjer sedel čarovnik. — A resila sem dušo, je dejala tiho, storila sem dobro delo. No, moj mož — zdaj sem ga privrkal prevarila. Oj, kako strašno, kako težko mi bo govoriti pred njim neresnico! — Nekdo gre. On je! Mož! vsiknila je obupno ter nezavestna padla na zemljo.

VII.

Jaz sem, jaz sem, moja hčerka, jaz sem, srčice moje! zaskrbljena je Katarina, ko je zopet izpregledala in zagledala je pred seboj staro služkinjo.

Zena se je sklonila k nji kot da ji kaj šepče ter nato jo iztegnila: svojo suho roko skropila s hladno vodo.

Kje sem? vprašala je Katarina, dvignila se in zrla krog sebe. Pred menoj stoji Dnjeper, za menoj je gora: kam si me zavedla, starka? Nikamor te nisem zavedla, izvedla sem te; odnesla sem te na svojih rokah iz zaduhle ječe; zaklenila sem s ključem duri, da se ti ni treba bati gospoda Danila.

Kje je ključ? vprašala je Katarina, ko je pogledala na svoj pas. Jaz ga ne vidim.

Odveval ga je tvoj mož, sel je pogledal k čarovniku, moje dete. Pogledat je šel? — Starka, izgubljena sem! je kriknila Katarina.

Bog nas varuj tega, dete moje! Le molči, gospodarica moja, nihče ne zve o tem!

Ubežal je, prokleti antikrist! Ali si že slišala, Katarina? Ubežal je! rekel je gospod Danilo, prišedši k svoji ženi. Oči so se mu iskrale: zvoneča sablja se mu je kar tresla ob hoku.

Zena je pobledela.

Izpustil ga je najbrže kdo, moj ljubi mož, spregovorila je ona drhte.

Izpustil, da, res; a izpustil ga je hudič. Pogled, mesto njega polno zalovano v železo! Bog je že tako storil, da se hudič ne boji kozliških pesti! Če bi se upal kateri od mojih ljudi o tem samo misliti in da bi jaz izvedel, ne bi si mu mogel izmisliti kazni!

A da sem jaz? vprašala je Katarina in strahoma umolknila.

Ko bi si bila ti kaj takega izmislila, ne bi bila več moja žena. Zabil bi te v meh in utopil na sredi Dnjepra!

Duša je zatrepetala v tem trenotku in Katarini ter zdelo se ji je, da so se ji zježili lasje.

VIII.

Na mejni cesti so se zbrali v gostilni Ljehi, ondi pričujejo že dva dni. Zbralo se je tam tudi dokaj potepuhov. Sedli so se bržčas na kak napad: nekateri imajo tudi muške. Ostroge zvenketajo in sablje rožljajo. Gospodje se veselo in popivajo, govorijo o junaških činih, ki se niso nikdar dogajali; zasmejujejo pravoslavni narod, imenujejo ukrajinski narod svoje ilapoe, megočno višje svoje brke, mogočno nosijo glave pokonec ter mogočno se vsejajo in vstajajo izza miz. Tudi kšendzov (duhovnikov) je dosti med njimi. No, kšendz je prav tak kakor ostala lješka (poljska) gospoda; na videz ni kar nič podooben kristjanskemu popu: pije in popiva z drugimi ter govori s svojim nečistim jezikom nesramne reči. Nič bolje tudi ni služabništvo: zasukali so si rokave svojih raztrganih županov, nazarjajo in zdaj hodijo kot petlini, kakor da je vse njihovo. Igrajo karte, bijejo se z njimi po nosovih; nabrali so si tujih žen.

(Adv.)

Telefon urada: Court 3450 Telefon na domu: Neville 1570 R.

F. A. BOGADEK
ATTORNEY AT LAW

VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE

193 Bakewell Building, vogal Diamond in Grant St., nasproti Court House.

PITTSBURGH, PA.

644 Penn avenue

Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem zdravnik na 23 let in imam skunje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in opozoriti vaše bolezni, da vas odpravim in vrnem dom v zdravje. Skol 23 let sem pridobil posebno skunjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu.

Jaz odpravim nestrupljeno krt, masulje in line po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, ošablost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in ledenih, cremenici, revmatizmu, katar, slati filo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, treh in petkih od 9. ure jutraj do 5. popoldan. V točkah, četrtih in sobotah od 9. ure jutraj do 8. ure večer, od nedeljah pa do 2. ure popoldan. — Fe polni ne skrivam. Pridite osebno. Ne poslabšajte ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolače, da vas razumejo. Jaz imam hrvaško in to starega kraja, zato vas lažje zdravim, kar vas razumejo.

FLU

Father Mollinger se je 1891 boril proti influenci. Njegov tozdevni predpis se danes splošno zahteva. To je zdraviljenje, ki se naslanja na razum inteligentnega človeka.

18 knjig originalnih receptov Father Mollingerja navaja tisoč bolnikov, ki so začeli devetdesetih let zboleli na influenco. Svojim bolnikom je nasvetoval, val vzeti njegovo zdravilo pri prvih znakih kašlja, prehlada in influence.

Napopal je, da naj vzamejo čajvevo žlico njegovih 15 rastlin v čaj vrele vode in naj jo pije, predno grede k počitku. Ako vzamete ta sloviti želiščni čaj, se ne bodele potili. Odrastanje trup in lajša mrazice.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci se pošilja povsod po pošti za \$1.10. Njegov sloviti želiščni čaj \$1.10. Popolno zdravljenje stane \$2.20. Pošljite naročilo še danes na:

MOLLINGER MEDICINE CO.,
21 Mollinger Building
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S težkim in žalostnim srcem naznanjamo, da smo izročili materi črni zemlji telo ranjke

ANTONIJE RAJK.

Težka je bila ločitev za vedno. Ljuba Tončka! Toda naša ziva vera in trdno upanje na veselo svidenje v blaženosti večnosti tam gor nad zvezdami nam daje še tolažbo, da moramo vstrajati v teh žalostnih časih.

Ranjka je bila stara 26 let, rojena Antonija Baš. Rodila se je 22. oktobra 1892 v Trbovljah na Spodnjem Stajerskem. V Ameriko je prišla 2. julija 1907 v Keachway, Pa. V Sheboygan, Wis. je prišla leta 1909. Poročila se je 7. novembra 1910 z Joe Rajkom. Umrla je 25. oktobra 1918. Bila je članica dveh podpornih društev: Kraljica Majnika št. 157 KSKJ. in Amerikanska Slovenka JPKJ. Sloga, zavarovana pri vsakem društvu za \$1000. Zapuščica tri nedostale otroke ter očeta in uater. Njen mož je umrl 25. marea 1916.

Najlepšo hvalo izrekamo za vsako pomoč. Florjanzu Virantu, ker ji je stal ob strani v njeni bolezní do zadnje ure; istotako Joe Ambrožiču, ker je bil njen največji prijatelj. Dalje se zahvaljujemo vsem članicam obeh društev, ki so jo spremlile k večnemu počitku; prav lepa hvala vsem tistim, ki so s svetlimi okoliščami njeno krsto. Ranjki pa bodi lahka gruda!

Zalujoči ostali:
Anton in Franciska Baš, stariši. Josipina, Antonija in Stanko Rajk otroci.

Josip Baš, stric.

Alojzij Grabnar, bratranec.

Sheboygan, Wis., 2624 N. 15. St.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po kratki bolezní za vedno zaspal naš priljubljeni rojak

ANTON NOVAK

in starosti 33 let. Preminul je 28. oktobra v bolnišnici v Latrobe, Pa., za špansko influenco, 26. okt. je sam šel v bolnišnico in po preteku dveh dni je izdihnil svojo dušo. Pokopali smo ga 30. okt. na katoliškem pokopališču sv. Vincenca.

Pokojni je bil doma iz Trnovskega Notranjskega, podomače Tone Novakov iz Kapele. Spadal je k društvu JSKJ. v Derry, Pa. V starem kraju zapuščal soprogo in dva otroke ter enega brata.

Bodi mu lahka zemlja, v miru naj počiva!

Zalujoča ostala:
Joe in Frank Gombač, sorodnika. Baggaley, Pa., P. O. Box 65. (45—11)

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapriseženo izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel. Kdo vam bode tolažil na sodnji, pri mirovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebuje človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,

JAVNI NOTAR IN TOLMAČ

seba 102 Bakewell Bldg., Cor. Diamond and Grant Sts., (nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.

Telefon urada: Court 3450. Telefon na domu: Flak 1031 J.

V ruski ječi

Angleški poročevalec poroča iz ruske ječe. — Rdeča garda je mučila starce. — Trda skorja in ribja juha vsakdanja hrana.

London, Anglija, 2. novembra. Dasiravno je bilo izpuščenih iz Rusije več oddelkov angleških podnikov, se nahaja poročevalec londonskega lista 'London Chronicle' z nekaterimi drugimi svojimi rojaki še vedno zaprti v Petrogradu. Danes je poslan omenjeni poročevalec naslednje poročilo:

Trdnjava sv. Petra in Pavla, Petrograd.

Od zadnjega mojega pisma se je mnogo izpremenilo. V petek zjutraj okoli pol dveh so nam zopet prinesli trde skorje in juho, ki je bila kuhana iz zelja in male ribe. O pol sedmih se nam je povedalo, da moramo pospraviti svoje stvari in se pripraviti, da nas bodo prepeljali neznano kam. Postavili smo se po dva in dva na hodniku in smo čakali na nadaljne odredbe.

Častniki so bili zelo slabo razpoloženi, ker so pričakovali, da bodo poslani v Cronstadt; nekateri so celo mislili, da bodo med potem vstreljeni. Nekateri so bili zaradi stradanja tako slabi, da skoro niso mogli stati na nogah.

Medtem ko smo čakali, se je odigral mučen prizor. Nek častnik je stal le malo izven vrste, ko je vojak pograbil svojo puško in ga vdaril z njenim kopitom z vso silo. Nato je vojak hladno segel po semokresu in je zagrozil, da ga vstrelji na mestu. To pa je bilo k sreči odvračeno.

Nato je bilo zapovedano angleškim in francoskim ujetnikom stopiti iz vrste in se podati nazaj v celice, kjer so bili zaprti po deset v eni sobi. Nek očividci mi je pozoneje pravil, kaj se je zgodilo z drugimi. Zaukazano jim je bilo iti na ladje, ker je ječa sv. Petra in Pavla tik ob Nevi.

Kdor ni mogel naglo teči, se mu je pomagalo s puškinim kopitom. Z nekim duhovnikom, ki je bil star že nad 70 let, so zelo slabo postopali. Vojaki so ga zagrabil za brado, ga vlačili okrog in ga tepli. Isto se je zgodilo z baronom Wrangel, ki je bil tudi star nad 70 let. Pozneje so prepeljali civilne jetnike zopet z ladij in jih nanovo zaprli.

Takoj smo okusili dobroto naše izpremembe, ko smo bili skupaj zaprti po deset, namesto po 20. Vendar pa celica, ki je bila prvotno namenjena samo za enega, je še vedno premajhna.

V petek zvečer nam je nizozemsko poslanstvo poslalo zavitek. Moje ime ni bilo med pošiljativci in prejel sem zavitek, katerega mi je poslal moj prijatelj že v nedeljo; v tem času se je marsikateri stvar že pokvarila. Moji prijatelji pa so v nesreči delili z menoj svoj delež in od torka do petka sem se preživljal z enim funtom črnega kruha in pol funta sira.

V nedeljo zjutraj nam je bilo dovoljeno iti za tri četrte ure na hodnik, kjer smo se med seboj pogovorili. Obenem smo dobili tudi

skrivoma časopise, iz katerih smo izvedeli, da je Balfour poslal boljševikom zaradi umora stotnika Cromyja ostro noto.

Ravnanje z nami se je nekoliko izboljšalo, razun da je straža postala pri odpiranju vrat in pri pogovoru. Pogosto se moramo pripraviti zaradi cene cigarete, hrane itd. Vsak dan nam je oficijelno dovoljeno kupovati take stvari.

Svoje kupljene stvari dobivamo ponavadi ob dveh zjutraj in za denar ne dobimo skoraj ničesar. Danes zjutraj n. pr. smo dobili 20 majhnih kosov peciva iz krompirja, okoli 2 in pol funta kruha in manj kot 200 cigarete za 150 rubljev. Naša celica tvori pravi kot v dolžini 21 čevljev in 12 čevljev na širino. Strop je zbočen in na najvišjem mestu visok 10 čevljev. V eni steni je majhno okno 6 in pol čevlja od tal.

Sredi sobe stoji majhna železna postelja brez blazine ter majhna miza ob zidu. V enem kotu je strnišče ter majhen umivalnik pritrjen na zid. Majhna lesena vrata iz opazovalnimi luknjami v sredi izpolnjujejo opremo celice.

Od enega konca sobe do drugega smo razpeli vrvi, kjer smo se silili oprano obleko. V sobi mamo zanimive pogovore, kajti dva sta prepotavala mnogo sveta, imamo pa tudi dva pisatelja in ako hočete izvedeti, kako se počutimo, nas lahko vprašate skozi luknjice, ako smo obupani, pa bodele dobili glasen odgovor "ne".

Kajzerjeva prtljaga.

Zeneva, Švica, 3. nov. — Na ducate kovčegov, ki nosijo vsi henzollernski monogram, je prihajalo pretekli teden v krasni grad Butnas, ok jezeru Zug. — Grad, raz katerega vihra nemška zastava, je lastnina barona von Kleist, nekega Nemca.

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj mož ANTON MARKOV. Či. Pred tremi leti se je našel al nekje v St. Joseph, Mo. Rada bi mu sporočila nekaj važnih stvari, pa ne vem, če je živ ali mrtel. Rada bi izvedela tudi za naslov njegovega svaka JOŽEFA MARKOVČIČ ali KRAŠE in se baje nahaja nekje v Kansas City, Kansas. Oba sta rojena v občini Plešce in selo Plešce, kotar Čabar. Prosim cenjene rojake Slovence in Hrvate, ako kateri ve za njun naslov, da mi blagovoli naznaniti, za kar bom zelo hvaležna, ali naj se pa sama oglasita. — Mrs. J. Markovčič, 600 W. 157. St., New York, N. Y. (25—11)

*Pomožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, katerim je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razpolžim raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pilite jo moji bralcični cenik. Knjiga "Mali domači zdravnik", ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako se naj rabijo. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIJALIST

MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn

avenue